

A Nyelvőr postája

Adatok a *buli*-hoz. Az *Élet és Tudomány* 1963. évi 1453. lapján dr. Kiss Lajos szellemesen elemzi a *buli* szó eredetét. Megfelelnek azonban a szónak két — szerintem — igen fontos vonatkozásáról, melyek mai értelmezéséhez és elterjedéséhez nem kis mértékben járultak hozzá.

1. Az egyik vonatkozás a szállítmányozási szakmához vezet, ahol a *buli* szó eléggé régen, legalábbis tudomásom szerint több évtizede a szakma egyik — hivatalos iratokon is gyakran szereplő — műszava annak az elszállítandó egységnek az elnevezésére, mellyel ez a vállalkozási forma foglalkozik. Súlyra, terjedelemre és belső minőségre való tekintet nélkül *buli*-nak hívják azokat a darabokat, melyeket külön kell megfogni elszállítás közben. Tehát például huszonöt egy kötegbe kötött bergmanncső éppúgy „buli”, mint ahogyan egy csak szétszedve szállítható gép alkatrészei ugyanannyi bulit jelentenek. Az átadáskor ez ott fontos szerepet játszik. A szállítmányozó szakma mindig is szerette a nehéz, súlyos, tömör darabokat, a kényes árut, amelynek magas volt a fuvarvétele. Ezek voltak a „jó bulik”, ahogyan már a szakmabeliek egymás között nevezték. Rossz bulinak számított viszont mindaz, amit terjedelmessége miatt nehéz volt szállítani, például üres bőröndök, gyermekkocsik stb.

2. Nem tudom, azért-e, mert egy időben a szállítmányozási szakmában igen sok kétes elem vezetett, üzletelt és dolgozott hazánkban, vagy éppen a szállítómunkások igen széles érintkezése miatt a budapesti alvilággal, a pesti tolvajnyelv, az alvilág argója még a második világháború előtt átvette a szót, főleg a *jó buli*, *rossz buli* jelzős használat-

ban. Betörés rajtaérés nélkül: „Jó *buli* volt.” „Hány *bulid* volt?” — kérdezte meg a nyomozó is az elfogott besurranó tolvajtól vagy zsebmetszőtől. Kihallgatás után társai azzal fogadták a cellában: „Na, elvitted (’elvállaltad, bevallottad’) a *bulit*?” Az új börtönlakónak a cella lakói mindig ugyanazt a kérdést tették fel először: „Mi volt a *buli*?” S el kellett mesélnie az esetet, amiért idekerült.

Nagy Zoltán